

בירושלים היו תוקעים בין בפני בי"ד ובין שלא בפני בי"ד^א, ויתכן שאף אחר זמן בי"ד, כלומר אחר שש שעות שהדינים הלכו לבתיהם. וביבנה לא היו תוקעים אלא בפני בי"ד.

וכאן וכאן, לא רק שלוחי בי"ד היו תוקעים, אלא אף יחידים, שלא שמעו התקיעה מבי"ד, היו באים ותוקעים, וכן מבואר מדברי רב יצחק בר יוסף, שכשסיים שליח הציבור תקיעתו ביבנה, לא היה אדם שומע קול באוזנו, מחמת תקיעות כל היחידים שתקעו שם.

תקיעת שופר ביום הכפורים של יובל

בענין יום הכפורים של יובל נאמר "וְהִעֲבַרְתָּ שׁוֹפָר תְּרוּעָה בְּחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי בְּעָשׂוֹר לַחֹדֶשׁ בְּיוֹם הַכְּפָרִים תִּעְבְּרוּ שׁוֹפָר כָּל אֲרָצְכֶם" (ויקרא כ"ה ט), ומכאן שכל יחיד ויחיד חייב לתקוע. ואמר רב הונא, אף שכל יחיד ויחיד חייב לתקוע, יש לתקוע בזמן שבי"ד יושבים^ב, כלומר עד שש שעות. וכן אמר רבי חייה בר גמדה אמר רבי יוסי בן שאול אמר רבי ורבי זירא נסתפק, מה הדין כשנערו בי"ד לעמוד, כלומר נעקרו ממושבם כדי לעמוד וללכת, ועדיין לא עמדו, האם התקיעה צריכה להיות כשבי"ד יושבים ממש, והם אינם יושבים, או כל שתהא התקיעה בזמן בי"ד, די בכך. ועלה ספיקו בתיקו.

ימים שבהם נוהגת מצוות ארבעת המינים

א. מדין תורה.

בכל מקום [ובכלל זה בירושלים חוץ מהמקדש], מצוות ארבעת המינים נוהגת ביום ראשון של חג בלבד, שנאמר, "וּלְקַחְתֶּם לָכֶם בַּיּוֹם הָרִאשׁוֹן פְּרִי עֵץ הָדָר כַּפֹּת תְּמָרִים וְעֵנָף עֵץ עֵבֶת וְעֵרְבֵי נַחַל וּשְׂמַחְתֶּם לִפְנֵי ה' אֱלֹהֵיכֶם שִׁבְעַת יָמִים" (ויקרא כ"ג מ).

ובמקדש, מצוות ארבעת המינים נוהגת כל שבעת ימי החג, שנאמר בענין, "וּשְׂמַחְתֶּם לִפְנֵי ה' אֱלֹהֵיכֶם שִׁבְעַת יָמִים" ללמד שלפני ה' כלומר במקדש המצווה נוהגת כל שבעת הימים.

וכך היה עד אחר חורבן בית שני.

^א לכאורה דבר פשוט הוא שהרי תוקעים גם סביבות ירושלים. ואפשר שאף שהיו תוקעים גם סביבות ירושלים, מכל מקום לא היו תוקעים שם אלא בפני בי"ד שהיו שם. ויל"ע בדבר.

^ב ונראה שאף בראש השנה שתוקעים בפני בי"ד, אין תוקעין אלא כל זמן שיושבין. [עיי תוס'].